

Petpasy předmětem sváru mezi chovateli a veterináři?

12.09.2023

Martin Grym

Po uvedení pasu zvířete v zájmovém chovu do života si na nový průkaz museli chovatelé i veterinární lékaři chvíli zvykat. Mezinárodní očkovací průkazy postupně ustupovaly do pozadí a obě skupiny se naučily pasy používat.

Zprvopočátku se na pas pohlíželo jak na „lepší očkovací průkaz“, čemuž odpovídala i poměrně volná manipulace s touto úřední listinou. Rychle se ale ukázalo, že tomu tak nemůže být. Veterinární zákon v návaznosti na příslušné evropské nařízení vytýčil pro pasy relativně přísné legislativní mantinely: státní veterinární správa začala dohlížet jak na výrobce pasů, tak na jejich distributory, a venkoncem i na veterinární lékaře, kteří v případě, že chtějí pasy vystavovat, musejí být podle zákona pro tuto činnost schválení krajskými veterinárními správami. Komora veterinárních lékařů ČR začala vést podle zákona evidenci pasů.

Ačkoli se tento legislativní rámec zdál neprůstřelný pro jakoukoli nekalou manipulaci s pasy, nebylo tomu tak. Do oběhu se dostávaly nevyplněné nebo neúplně či špatně vyplněné pasy. Zachyceny byly i pasy vyrobené neschválenými výrobci se smyšlenými sériovými čísly. Této situace využívaly především množírny psů, které se velmi rychle novému systému přizpůsobily a na svá štěňata vystavovaly různé zfalšované doklady získané na černém trhu.

Z těchto důvodů byla novelou veterinárního zákona provedena změna zařazení pasu a pas zvířete v zájmovém chovu byl touto novelou prohlášen za veřejnou listinu, čímž došlo k významnému povýšení právní ochrany tohoto dokumentu. Role pasu však zůstala stále stejná: jde o cestovní doklad zvířete, pomocí něhož lze spolehlivě ověřit totožnost zvířete a jeho nakažový status.

Ačkoli je tedy pas primárně určen pro účely cestování psa, kočky nebo fretky, chovatelé si pas oblíbili do té míry, že jej nezhřídkavě nechávají automaticky vstavovat ke každému prodávanému štěněti či kotěti. Snaží se pak instruovat vystavujícího veterinárního lékaře, koho má do pasu uvést jako majitele, a jaké další informace a jakým způsobem má do pasu zanést. Mnohdy ale jdou tyto požadavky proti striktním pravidlům pro vyplňování a vystavování pasu, kterými se musí veterinární lékař vystavující pas řídit.

Veterinární lékař se při vystavování pasu musí řídit zákonem č. 166/99 Sb. o veterinární péči, vyhláškou č. 313/2014 o označování a pasech psů, koček a fretek v zájmovém chovu při jejich neobchodních přesunech a zároveň vnitřním předpisem o registraci petpasu. Každý veterinární lékař, který chce vystavovat pasy, musí být členem Komory s platným osvědčením a musí být schválený krajskou veterinární správou, která mu může toto schválení při porušení jeho povinností pozastavit nebo odejmout. Komora poté může vést s tímto veterinárním lékařem disciplinární řízení.

Pravidla, jak pas vyplňovat, jak jej vystavit a jak evidovat, jsou tedy striktně dána. Jak již bylo řečeno, je pas navíc veřejnou listinou, tedy dokumentem, jehož padělání nebo pozměňování je v České republice trestným činem podle § 348 trestního zákoníku.

Není tudíž možné, aby chovatel po veterinárním lékaři požadoval vyplnění či vystavení pasu způsobem, který není v souladu s právními předpisy. Veterinární lékař kupříkladu nemůže vystavit pas na budoucího chovatele zvířete (kupce), neboť chovatelem rozhodným pro zapsání do pasu je pro něj fyzická osoba,

kteřá zvíře doprovází a kteřá si u veterinárního lékaře vystavení pasu zadává. Z těchto důvodů je v pase rezervováno místo pro dva majitele zvířete – původního a nového. V případě, že by nový majitel nechtěl, aby byl v pasu uvedený i původní chovatel, lze tento pas zrušit a vystavit pas nový, kde bude na prvním místě uveden nový majitel zvířete.

Komora veterinárních lékařů ČR proto prosí chovatele, aby si uvědomovali všechny souvislosti týkající se problematiky pasů a jejich vystavování. Přísná pravidla nejsou samoučelná: mají pomoci zabránit nelegálním chovům, nelegálnímu obchodování se zvířaty a porušování welfare v množárnách. Zároveň mají být prevencí přeshraničního šíření nebezpečných nákaz.

Komora veterinárních lékařů ČR se domnívá, že tyto hodnoty jsou poctivým chovatelům a poctivým veterinárním lékařům společné. Respektujme se tedy navzájem a nesnažme se druhou stranu svými požadavky dostávat do situací, které jsou pro ni rizikové a ohrožující.